

DECIZIE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Svetlana Filincova, Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță, Nina Vascan

examinând recursul declarat de Ilie Acsacal împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Sîrghi împotriva lui Boris Istrati și Ilie Acsacal cu privire la încasarea venitului ratat, a pagubei pentru reducerea valorii bunului în urma accidentului rutier și repararea prejudiciului moral,

c o n s t a ț ă

La 13 august 2012, avocatul Viorel Sîrghi a depus în numele lui Gheorghe Sîrghi cerere de chemare în judecată împotriva lui Boris Istrati și Ilie Acsacal cu privire la încasarea venitului ratat, a pagubei pentru reducerea valorii bunului în urma accidentului rutier și repararea prejudiciului moral (vol. I, f.d. 2-7).

În motivarea acțiunii a menționat că, la 17 august 2009, autoturismul de modelXXXXX, care-i aparține cu drept de proprietate, a fost tamponat de autoturismul de modelXXXXX, care aparține cu drept de proprietate lui Boris Istrati și era condus de Ilie Acsacal. Vinovat în comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Ilie Acsacal.

Reclamantul susține că, în urma constatării tehnico-științifice finalizate cu întocmirea Raportului nr. 2172 din 14 septembrie 2009, prejudiciul material ce i-a fost cauzat în urma accidentului rutier din 17 august 2009 constituie suma de 61 896 de lei.

Relevă că, în baza unui Acord de stabilire a despăgubirii de asigurare, încheiat cu CA „Moldova-Astro VAZ” SRL la 07 octombrie 2009, s-a stabilit că suma despăgubirii de asigurare pentru automobilul de model XXXXX 339 constituie 52 000 de lei, această sumă fiindu-i achitată integral de către compania de asigurări la 23 octombrie 2009.

La fel, reclamantul afirmă că, la momentul producerii accidentului rutier, în privința autoturismului său a fost semnat un contract de locațiune cu SRL „BSMB Juris Consiliarii” din 01 august 2009, conform căruia autoturismul trebuia să fie transmis în posesie și folosință temporară SRL „BSMB Juris Consiliarii” în termen

de 20 de zile din momentul semnării contractului. Însă, din cauza producerii accidentului, nu a putut să-și îndeplinească obligațiunea contractuală de a transmite autoturismul locatarului SRL „BSMB Juris Consiliarii”, iar ultima, începând cu 17 august 2009 până la finalizarea reparației, 17 noiembrie 2009, nu a putut utiliza mijlocul de transport menționat din cauza deteriorării.

Astfel, invocă reclamantul că i-a fost provocat prejudiciu sub formă de venit ratat în mărimea plății pentru locațiunea automobilului pentru perioada în care acesta era imposibil de utilizat conform destinației din cauza deteriorării și neexecutării de către pârât a obligațiilor sale. Conform prevederilor contractului de locațiune din 01 august 2009, chiria lunară din 01 septembrie 2009 a fost stabilită în mărime de 3 150 de lei, iar perioada în care automobilul a fost imposibil de utilizat conform destinației din cauza deteriorării constituie 3 luni (de la 17 august 2009 până la 17 noiembrie 2009), astfel, mărimea chiriei pentru perioada menționată constituie 9 450 de lei.

Reclamantul opinează că, în urma accidentului rutier, deteriorării și reparației autoturismului, valoarea acestuia a fost redusă cu 7 000 de lei. Respectiv, această sumă urmează a fi încasată din contul pârâților, deoarece nemijlocit ei sunt persoanele responsabile pentru producerea accidentului și pentru repararea prejudiciului.

Subsecvent, menționează că, prin producerea accidentului, deteriorarea autoturismului și neobținerea venitului ratat i-a fost cauzată și o paguba morală.

Solicită reclamantul Gheorghe Sîrghi a încasa de la Boris Istrati în beneficiul său suma de 9 450 de lei cu titlu de compensare a venitului ratat; a încasa de la Boris Istrati și Ilie Acsacal, în mod solidar, în beneficiul său suma de 7 000 de lei, ca compensare a reducerii valorii automobilului în urma accidentului rutier; a încasa de la Boris Istrati și Ilie Acsacal, în mod solidar, în beneficiul său suma de 5 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat; și compensarea din contul lui Boris Istrati și Ilie Acsacal, în mod solidar, în beneficiul său toate cheltuielile de judecată.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din acțiune, depusă de reprezentantul lui Gheorghe Sîrghi, avocatul Viorel Sîrghi la 11 iunie 2015, solicită a încasa de la Boris Istrati în beneficiul lui Gheorghe Sîrghi: suma de 9 450 de lei cu titlu de compensare a venitului ratat; suma de 6 079 de lei ca compensare a reducerii valorii automobilului în urma accidentului rutier; suma de 5 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat; și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 500 de lei pentru taxa de stat, suma de 642 de lei pentru efectuarea expertizei și suma de 2 500 de lei pentru asistența juridică (vol. I, f.d. 118-119).

Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, prin hotărârea din 27 decembrie 2016 (vol.I, f.d. 161, 164-168 recto-verso), a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță a invocat dispozițiile art. 512-514, 572 din Codul civil, 602, 610, 609, 617, 619, 1398, 1410, 1422 din Codul civil, art. 155 alin. (3) și art. 158 din Codul de procedură civilă.

Referitor la circumstanțele speței, prima instanță a reținut că reclamantul și-a motivat cererea privind încasarea prejudiciului cu titlu de reducere a valorii autoturismului reieșind din Raportul de expertiză nr. 883 din 28 mai 2013, conform căruia mărimea pierderii aspectului marfar al automobiluluiXXXXX, după reparația efectuată în urma accidentului rutier din 17 august 2009, constituie suma de 6 079 de lei.

Însă, raportul de expertiză nominalizat, contrar prevederilor art. 158 din Codul de procedură civilă, nu conține descrierea amplă a investigațiilor și concluziile pe marginea lor, calculul fiind efectuat conform unei formule, unde se folosește și termenul de cost de piață al automobilului, însă nu este clar, cum a fost calculat acest cost de piață al automobilului, nefiind indicate prețurile și ofertele de piață a unor asemenea autoturisme de la acea perioadă, sursa acestora.

Astfel, prin prisma art.122 din Codul de procedură civilă, prima instanță a apreciat Raportul de expertiză nr. 883 din 28 mai 2013 ca o probă inadmisibilă și fiind un act defectuos.

Referitor la pretenția cu privire la repararea prejudiciului cauzat sub forma venitului ratat, prima instanță a remarcat că nu poate lua în considerație contractul de locațiune prezentat de reclamant, deoarece ultimul nu a prezentat probe întru confirmarea executării acestuia atât până la producerea accidentului, cât și după reparația autoturismului. Mai mult ca atât, la momentul producerii accidentului, la 17 august 2009, automobilul menționat se afla în posesiunea unei alte persoane.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 16 mai 2017 (vol. I, f.d. 204-205, 206-215), a admis apelul declarat de reprezentantul lui Gheorghe Sîrghi, avocatul Viorel Sîrghi.

A casat hotărârea Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2016 în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea pagubei pentru reducerea valorii bunului după reparație și a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care:

A admis pretenția și a încasat în mod solidar de la Boris Istrati și Ilie Acsacal în beneficiul lui Gheorghe Sîrghi paguba pentru reducerea valorii automobilului după reparație în sumă de 6 079 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 921 de lei.

În rest, a menținut hotărârea Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2016.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a invocat dispozițiile art. 1398 alin. (1)-(3), 1410 din Codul civil, art. 16 alin. (1) lit. g) și alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Referitor la circumstanțele speței, instanța de apel a reținut că, prima instanță greșit a considerat Raportul de expertiză nr. 883 din 28 mai 2013, întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției drept probă inadmisibilă, fiind un act defectuos. Or, expertul Adrian Cechin, care a întocmit raportul de expertiză, este un expert judiciar autorizat din cadrul CNEJ, are studii superioare tehnice, funcția expert judiciar de categoria superioară, expert auto-merceolog cu experiență în domeniul expertizei de 11 ani. Astfel, acest expert judiciar are suficiente cunoștințe speciale pentru a stabili costul de piață al automobilului, menționat în investigațiile sale, care au stat la baza stabilirii mărimii pagubei pentru reducerea valorii automobilului după reparație.

Astfel, instanța de apel a conchis necesar de a încasa în mod solidar de la Boris Istrati și Ilie Acsacal în beneficiul lui Gheorghe Sîrghi paguba pentru reducerea valorii automobilului după reparație în sumă de 6 079 de lei, deoarece în temeiul art.1410 alin. (1) și (2) din Cod civil, Boris Istrati răspunde solidar pentru fapta altuia în calitate de posesor al izvorului de pericol sporit în baza dreptului de proprietate.

Referitor la capătul de cerere cu privire la repararea prejudiciului cauzat sub forma venitului ratat, instanța de apel a notat că, prima instanță corect a concluzionat că nu poate fi luat în considerare contractul de locațiune prezentat de reclamant, deoarece ultimul nu a probat faptul că automobilul a fost transmis în locațiune până la producerea accidentului, cât și după reparația acestuia, astfel cum se stipulează în contract, în termen de 20 de zile de la încheierea acestuia. Or, la momentul producerii accidentului, la 17 august 2009, automobilul menționat se afla în posesiunea altei persoane.

Mai mult ca atât, contractul de locațiune a automobilului încheiat între Gheorghe Sîrghi și SRL „BSMB Juris Consilarii” nu are număr de înregistrare, nu are dată certă, deși contractele încheiate cu societățile cu răspundere limitată au o strictă evidență, fiind înregistrate în registre de evidență a acestora.

Deopotrivă, instanța de apel a remarcat că Gheorghe Sîrghi nu a prezentat acte contabile primare emise de SRL „BSMB Juris Consilarii”, care ar demonstra faptul că locatorului i-a fost real achitată plata pentru bunul închiriat.

La 10 august 2017, Ilie Acsacal a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe (vol. II, f.d. 2-4).

În motivarea recursului menționează că, prima instanță just a apreciat ca fiind inadmisibilă ca probă Raportul de expertiză nr. 883 din 28 mai 2013, întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiție. Or, în acest raport se face doar diferența dintre valoarea autovehiculului și valoarea rămasă automobilului, fără a fi prezentat costul de piață a acestuia la ziua accidentului, pentru a putea fi stabilită mărimea pierderii aspectului marfar al automobilului, ținându-se cont de gradul de uzură al acestuia la acel moment. Astfel, la caz, lipsește raportul de evaluare a bunului, calculul fiind efectuat conform unei formule, unde se folosește și termenul de cost de piață al automobilului, însă nu este clar, cum a fost calculat acest cost de piață al automobilului, nefiind indicate prețurile și ofertele de piață a unor asemenea autoturisme de la acea perioadă, sursa acestora.

Curtea Supremă de Justiție, prin încheierea din 21 martie 2018, a considerat admisibil recursul declarat de Ilie Acsacal împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ilie Acsacal urmează a fi admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 în partea anulării hotărârii Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 03 mai 2016, iar cu titlu de consecință, a menține integral hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 03 mai 2016.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Materialele cauzei atestă că, la 17 august 2009, ora 15.30, s-a produs accidentul rutier în care au fost implicate automobilul de modelXXXXX, condus de Gheorghe Sîrghi și automobilul de modelXXXXX, condus de Ilie Acsacal. Conform deciziei agentului-constatator privind aplicarea sancțiunii din 08septembrie 2009, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Ilie Acsacal (vol. I, f.d. 8).

Din conținutul Raportului de constatare tehnică-științifică nr. 2172, întocmit la 14 septembrie 20109 de Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, rezultă că prejudiciul cauzat proprietarului autoturismului de modelXXXXX, în rezultatul accidentului din 17 august 2009, ținându-se cont de gradul de uzură al acestuia, constituie suma de 61 896 de lei (vol. I, f.d. 12-16).

Succesiv, Colegiul taxează că, la 07 octombrie 2009, între compania de asigurare „Moldova-Astro VAZ” societate cu răspundere limitată, în calitate de asigurător și Gheorghe Sîrghi, în calitate de persoană despăgubită, a fost semnat Acordul de stabilire a despăgubirii de asigurare. Conform acestuia, la 18 august 2009, asigurătorul a întocmit procesul-verbal nr. 9184 de constatare a pagubelor de asigurare a automobilului de modelXXXXX, care constituie suma de 52 000 de lei. Totodată, păgubașul Gheorghe Sîrghi a declarat că suma prejudiciului material stabilită de asigurător este îndeajuns pentru reparația integrală a autovehiculului și constituie prejudiciul real cauzat în urma accidentului rutier din 17 august 2009 (f.d. 11).

Subsecvent, prin Raportul de expertiză nr. 883, întocmit la 28 mai 2013 de Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, s-a constatat că mărimea pierderii aspectului marfar al autoturismului de modelXXXXX, după reparația efectuată în urma accidentul rutier din 17 august 2009, constituie 6 079 de lei (vol. I, f.d. 51-52).

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție vădește că din conținutul acesteia nu se certifică în mod clar substanța hotărârii judecătorești, circumstanță care a succedat adoptarea unei soluții cu încălcarea normelor de drept material și procedural, astfel încât partea motivată fiind în contradicție cu dispozitivul pronunțat.

Primordial, instanța de recurs opinează că, în conformitate cu dispozițiile coroborate ale alin. (1) lit. g) și alin. (2) ale art. 16 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, pentru recuperarea daunelor de reducere a valorii bunurilor după reparație, persoana păgubită este în drept să intenteze în instanță de judecată acțiune civilă împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

Instanța de recurs consideră că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia de a casa hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2016 în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea pagubei pentru reducerea valorii bunului după reparație.

Or, temeiurile și condițiile generale ale răspunderii delictuale cât și survenirea cazului asigurat sunt: *faptul* producerii accidentului rutier, care s-a comis la 17 august 2009; *vinovăția*, care în speță aparține recurentului Ilie Acsacal, conform deciziei agentului constatator din 08 septembrie 2009; *cauzarea prejudiciului* în urma producerii accidentului rutier, stabilit prin procesul-verbal nr. 9184 de constatare a pagubelor de asigurare a automobilului și recunoscut de către păgubit și asigurător

prin Acordul de stabilire a despăgubirii de asigurare semnat la 07 octombrie 2009; și *survenirea cazului asigurat* în sensul art. 7 din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, care se confirmă prin faptul că CA „Moldova-Astro VAZ” SRL a deschis dosarul de daune, a efectuat constatarea defectelor autovehiculului de modelXXXXX, a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor nr.9184 din 18 august 2009, a apreciat cuantumul despăgubirii de asigurare și la 07 octombrie 2009 a încheiat cu păgubitul Acordul de stabilire a despăgubirii de asigurare.

În condițiile speței este remarcabil faptul că, semnând Acordul de stabilire a despăgubirii de asigurare semnat la 07 octombrie 2009, persoana păgubită Gheorghe Sîrghi și-a manifestat acordul cu suma despăgubirii de asigurare, declarând în acest sens că suma prejudiciului material propusă de compania de asigurări este îndeajuns pentru reparația integrală a autovehiculului și constituie prejudiciul real cauzat în urma accidentului rutier din 17 august 2009 (vol. I, f.d. 11).

Astfel, se deduce că prima instanță just a concluzionat că Acordul sus-menționat are un caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului. Or, prezentul Acord are puterea de tranzacție între părți, având autoritatea lucrului judecat.

La fel, instanța de recurs vădește că este temeinică aprecierea primei instanțe oferită Raportului de expertiză nr. 883 întocmit la 28 mai 2013 de Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, deoarece acesta nu conține descrierea amplă a investigațiilor și concluziile pe marginea acestora. Așa, din conținutul raportului rezultă că a fost efectuat doar în baza materialelor dosarului, automobilul nefiind prezentat spre examinare.

Respectiv, mărimea pierderii aspectului mărfar al autoturismului de modelXXXXX, în urma reparației efectuată după accidentul rutier produs la 17 august 2009, a fost calculată doar în baza formulei cu folosirea termenelor de „costul de piață al automobilului” și „costul reparației de restabilire”. Însă, din conținutul Raportului este incert cum a fost calculat costul de piață al automobilului, deoarece nu conține informații cu privire la prețurile și ofertele de piață a unor asemenea autoturisme la acea perioadă, precum și sursa acestora.

La caz, Colegiul învederează că, prin prisma art. art. 158 alin. (6) din Codul de procedură civilă, raportul de expertiză nu este obligatoriu pentru instanța judecătorească și se apreciază conform art. 130.

Este relevant faptul că, în condițiile speței, Raportul de expertiză nr. 883 din 28 mai 2013 nu motivează reducerea valorii bunului după reparație, deoarece cuprinsul acestuia nu descrie care era prețul de piață a automobilului până la producerea accidentului rutier, care a fost gradul de uzură al acestuia până la producerea accidentului și respectiv după reparație. Totodată, Raportul nu conține informații cu privire la valoarea de piață a automobilului până la momentul producerii accidentului rutier.

Mai mult decât atât, este notabil faptul că stabilirea mărimii pierderii aspectului mărfar al autoturismului de modelXXXXX, a fost efectuată peste o perioadă de trei ani și nouă luni de la data producerii accidentului rutier. Or, deși accidentul rutier a avut loc la 17 august 2009, Raportul de expertiză nr. 883 a fost întocmit la 28 mai 2013.

În această ordine de idei, corelând ipotezele relevate prin prisma art. 122 din Codul de procedură civilă, Colegiul consideră ca fiind corectă aprecierea critică dată

de prima instanță Raportului de expertiză nr. 883 din 28 mai 2013, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiție, acesta fiind o probă inadmisibilă, deoarece este defectuos, memoriul căruia poartă un caracter ambiguu.

Raportând situația de fapt constatată și expusă supra la prevederile legale ce guvernează raportul litigios, se atestă că, prima instanță just a conchis netemeinicia acțiunii în partea despăgubirii lui Gheorghe Sîrghi în baza art. 16 alin. (1) lit. g) și alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006. Or, acesta nu a prezentat instanței probe care ar certifica reducerea valorii autoturismului de modelXXXXX, după reparație în urma accidentului rutier produs la 17 august 2009. Iar în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Cu titlu de consecință, instanța de recurs ajunge la concluzia că hotărârea instanței de apel se bazează pe neelucidarea tuturor circumstanțelor importante pentru justa soluționare a disensiunii dedusă judecății și pe interpretare eronată a cadrului normativ legal ce guvernează raportul litigios, circumstanță ce a generat adoptarea unei soluții greșite.

La acest capitol, instanța de recurs evidențiază că motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligatorietatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Distinct justificărilor expuse supra, instanța de recurs învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României* din 15 februarie 2007, paragraful 29; *Van den Hurk împotriva Olandei* din 19 aprilie 1994, paragraful 61). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României* din 15 februarie 2007, paragraful 29; *Helle împotriva Finlandei* din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (*Hirvisaari împotriva Finlandei*).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o

posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 § 1 din CEDO (*Hiro Balani vs. Spania*).

CtEDO în practica sa constantă a menționat că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 §1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (*Artico împotriva Italiei*), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real ascultate, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (*Perez împotriva Franței, Van der Hurk împotriva Olandei*).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, punând în pericol dreptul la un proces echitabil (*Kaufland împotriva Belgiei*).

Prin urmare, conținutul hotărârii judecătorești trebuie să cuprindă examinarea chestiunilor în fapt și în drept, dispozițiile legale aplicabile raportului juridic dedus judecății, care în final au format convingerea instanței cu privire la soluția pronunțată. Astfel, instanța asigurând securitatea juridică ce garantează previzibilitatea atât a conținutului regulii de drept cât și a aplicării sale.

Din considerentele menționate, și având în vedere că, argumentele invocate de recurentul Ilie Acsacal și-au găsit confirmare, iar instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, dictată de concluzii nemotivate, interpretarea eronată a cadrului legal incident speței și neelucidarea tuturor circumstanțelor pertinente speței, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului, casării deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 în partea anulării hotărârii Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 27 decembrie 2016 în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea pagubei pentru reducerea valorii bunului după reparație, și a menține integral hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 03 mai 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) și art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A admite recursul declarat de Ilie Acsacal împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017.

A casa decizia Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 în partea în care a anulat hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 27 decembrie 2016 cu privire la pretenția de încasare a pagubei pentru reducerea valorii bunului după reparație.

În rest, a menține decizia Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 și hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, din 03 mai 2016 adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Sîrghi împotriva lui Boris Istrati și Ilie Acsacal cu privire la încasarea venitului ratat, a pagubei pentru reducerea valorii bunului în urma accidentului rutier și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Nina Vascan